

Sneedronningen

Et Eventyr i syv Historier

Hans Christian Andersen (1805-1875)

Udgivet 1845

Første Historie, der handler om Speilet og Stumperne.

See saa! nu begynde vi. Naar vi ere ved Enden af Historien, veed vi mere, end vi nu vide, for det var en ond Trolld! det var een af de allerværste, det var »Dævelen«! Een Dag var han i et rigtigt godt Humeur, thi han havde gjort et Speil, der havde den Egenskab, at alt Godt og Smukt, som speilede sig deri, svandt der sammen til næsten Ingenting, men hvad der ikke duede og tog sig ilde ud, det traadte ret frem og blev endnu værre. De deiligste Landskaber saae ud deri som kogt Spinat, og de bedste Mennesker bleve ækle eller stode paa Hovedet uden Mave, Ansigterne bleve saa fordreiede, at de vare ikke til at kjende, og havde man en Fregne, saa kunde man være saa vis paa, at den løb ud over Næse og Mund. Det var udmærket morsomt, sagde »Dævelen.« Gik der nu en god from Tanke gennem et Menneske, da kom der et Griin i Speilet, saa Trolddævelen maatte lee af sin kunstige Opfindelse. Alle de som gik i Trolld-Skole, for han holdt Trolld-Skole, de fortalte rundt om, at der var skeet et Mirakel; nu kunde man først see, meente de, hvorledes Verden og Menneskene rigtigt saae ud. De løb omkring med Speilet, og tilsidst var der ikke et Land eller et Menneske, uden at det havde været fordreiet deri. Nu vilde de ogsaa flyve op mod Himlen selv for at gjøre Nar af Englene og »vor Herre«. Jo høiere de fløi med Speilet, des stærkere grinede det, de kunde neppe holde fast paa det; høiere og høiere fløi de, nærmere Gud og Englene; da zittrede Speilet saa frygteligt i sit Griin, at det foer dem ud af Hænderne og styrtede ned mod Jorden, hvor det gik i hundrede Millioner, Billioner og endnu flere Stykker, og da just gjorde det megen større Ulykke end før; thi nogle Stykker vare knap saa store som et Sandkorn, og disse fløi rundt om i den vide Verden, og hvor de kom Folk i Øinene, der bleve de siddende, og da saae de Mennesker Alting forkeert, eller havde kun Øine for hvad der var galt ved en Ting, thi hvert lille Speilgran havde beholdt samme Kræfter, som det hele Speil havde; nogle Mennesker fik endogsaa en lille Speilstump ind i Hjertet, og saa var det ganske grueligt, det Hjerte blev ligesom en Klump lis. Nogle Speilstykker vare saa store, at de bleve brugte til Rudeglas, men gennem den Rude var det ikke værd at see sine Venner; andre Stykker kom i Briller, og saa gik det daarligt, naar Folk toge de Briller paa for ret at see og være retfærdige; den Onde loe, saa hans Mave revnede, og det kildede ham saa deiligt. Men ude fløi endnu smaa Glasstumper om i Luften. Nu skulle vi høre!

Anden Historie. En lille Dreng og en lille Pige.

Inde i den store By, hvor der ere saa mange Huse og Mennesker, saa at der ikke bliver Plads nok til, at alle Folk kunne faae en lille Have, og hvor derfor de fleste maa lade sig nøie med Blomster i Urtepotter, der var dog to fattige Børn som havde en Have noget større end en Urtepotte. De vare ikke Broder og Søster, men de holdt ligesaa meget af hinanden, som om de vare det. Forældrene boede lige op til hinanden; de boede paa to Tagkammere; der, hvor Taget fra det ene Nabohuus stødte op til det andet og Vandrenden gik langs med Tagskjæggene, der vendte fra hvert Huus et lille Vindue ud; man behøvede kun at skræve over Renden, saa kunde man komme fra det ene Vindue til det andet.

Forældrene havde udenfor hver en stor Trækasse, og i den voxte Kjøkkenurter, som de brugte, og et lille Rosentræ; der var eet i hver Kasse, det voxte saa velsignet. Nu fandt Forældrene paa at stille Kasserne saaledes tvers over Renden, at de næsten naaede fra det ene Vindue til det

andet og saa ganske livagtig ud som to Blomster-Volde. Ærterankerne hang ned over Kasserne, og Rosentræerne skjøde lange Grene, snoede sig om Vinduerne, bøiede sig mod hinanden: det var næsten som en Æreport af Grønt og af Blomster. Da Kasserne vare meget høie, og Børnene vidste, at de ikke maatte krybe op, saa fik de tidt Lov hver at stige ud til hinanden, sidde paa deres smaa Skamler under Roserne, og der legede de nu saa prægtigt.

Om Vinteren var jo den Fornøielse forbi. Vinduerne vare tidt ganske tilfrosne, men saa varmede de Kobberskillinger paa Kakkelovnen, lagde den hede Skilling paa den frosne Rude, og saa blev der et deiligt Kighul, saa rundt, saa rundt; bag ved tittede et velsignet mildt Øie, eet fra hvert Vindue; det var den lille Dreng og den lille Pige. Han hed Kay og hun hed Gerda. Om Sommeren kunde de i eet Spring komme til hinanden, om Vinteren maatte de først de mange Trapper ned og de mange Trapper op; ude fygede Sneen.

»Det er de hvide Bier, som sværme,« sagde den gamle Bedstemoder.

»Har de ogsaa en Bidronning?« spurgte den lille Dreng, for han vidste, at imellem de virkelige Bier er der saadan een.

»Det har de!« sagde Bedstemoderen. »Hun flyver der, hvor de sværme tættest! hun er størst af dem alle, og aldrig bliver hun stille paa Jorden, hun flyver op igjen i den store Sky. Mangen Vinternat flyver hun gennem Byens Gader og kiger ind af Vinduerne, og da fryse de saa underligt, ligesom med Blomster.«

»Ja, det har jeg seet!« sagde begge Børnene og saa vidste de, at det var sandt.

»Kan Sneedronningen komme herind?« spurgte den lille Pige.

»Lad hende kun komme,« sagde Drengen, »saa sætter jeg hende paa den varme Kakkelovn, og saa smelter hun.«

Men Bedstemoderen glattede hans Haar og fortalte andre Historier.

Om Aftenen da den lille Kay var hjemme og halv afklædt, krøb han op paa Stolen ved Vinduet og tittede ud af det lille Hul; et Par Sneeflokker faldt derude, og een af disse, den allerstørste, blev liggende paa Kanten af den ene Blomster-Kasse; Sneeflokken voxte meer og meer, den blev tilsidst til et heelt Fruentimmer, klædt i de fineste, hvide Flor, der vare som sammensatte af Millioner stjerneagtige Fnug. Hun var saa smuk og fiin, men af lis, den blændende, blinkende lis, dog var hun levende; Øinene stirrede som to klare Stjerner, men der var ingen Ro eller Hvile i dem. Hun nikkede til Vinduet og vinkede med Haanden. Den lille Dreng blev forskrækket og sprang ned af Stolen, da var det, som der udenfor fløi en stor Fugl forbi Vinduet.

Næste Dag blev det klar Frost, - og saa kom Foraaret, Solen skinnede, det Grønne pippede frem, Svalerne byggede Rede, Vinduerne kom op, og de smaa Børn sad igjen i deres lille Have høit oppe i Tagrenden over alle Etagerne.

Roserne blomstrede den Sommer saa mageløst; den lille Pige havde lært en Psalme, og i den stod der om Roser; og ved de Roser tænkte hun paa sine egne; og hun sang den for den lille Dreng, og han sang den med:

*»Roserne voxer i Dale,
Der faaer vi Barn-Jesus i Tale!«*

Og de Smaa holdt hinanden i Hænderne, kyssede Roserne og saa ind i Guds klare Solskin og talte til det, som om Jesusbarnet var der. Hvor det var deilige Sommerdage, hvor det var velsignet at være ude ved de friske Rosentræer, der aldrig syntes at ville holde op med at blomstre.

Kay og Gerda sad og saae i Billedbogen med Dyr og Fugle, da var det - Klokken slog akkurat fem paa det store Kirketaarn, - at Kay sagde: »au! det stak mig i Hjertet! og nu fik jeg Noget ind i Øiet!«

Den lille Pige tog ham om Halsen; han plirede med Øinene; nei, der var ikke Noget at see.

»Jeg troer, det er borte!« sagde han; men borte var det ikke. Det var just saadant et af disse Glaskorn, der sprang fra Speilet, Troldspeilet, vi huske det nok, det fæle Glas, som gjorde at alt Stort og Godt, der afspeilede sig deri, blev Smaat og Hæsligt, men det Onde og Slette traadte ordenlig frem, og hver Feil ved en Ting blev strax til at bemærke. Den stakkels Kay han havde ogsaa faaet et Gran lige ind i Hjertet. Det vilde snart blive ligesom en lisklump. Nu gjorde det ikke ondt mere, men det var der.

»Hvorfor græder Du?« spurgte han. »Saa seer Du styg ud! jeg feiler jo ikke noget! Fy!« raabte han ligemed eet: »den Rose der er gnavet af en Orm! og see, den der er jo ganske skjævn! det er i Grunden nogle ækle Roser! de ligne Kasserne, de staae i!« og saa stødte han med Foden haardt imod Kassen og rev de to Roser af.

»Kay, hvad gjør Du!« raabte den lille Pige; og da han saae hendes Forskrækkelse, rev han endnu en Rose af og løb saa ind af sit Vindue bort fra den velsignede lille Gerda.

Naar hun siden kom med Billedbogen, sagde han, at den var for Pattebørn, og fortalte Bedstemoderen Historier, kom han alletider med et men - kunde han komme til det, saa gik han bag efter hende, satte Briller paa og talte ligesom hun; det var ganske akkurat, og saa loe Folk af ham. Han kunde snart tale og gaae efter alle Mennesker i hele Gaden. Alt, hvad der var aparte hos dem og ikke kjønt, det vidste Kay at gjøre bag efter, og saa sagde Folk: »Det er bestemt et udmærket Hoved, han har den Dreng!« men det var det Glas, han havde faaet i Øiet, det Glas der sad i Hjertet, derfor var det, han drillede selv den lille Gerda, som med hele sin Sjæl holdt af ham.

Hans Lege bleve nu ganske anderledes end før, de vare saa forstandige: - en Vinterdag, som Sneeflokkerne fygede, kom han med et stort Brændeglas, holdt sin blaa Frakke-Flig ud og lod Sneeflokkerne falde paa den.

»See nu i Glasset, Gerda!« sagde han, og hver Sneeflok blev meget større og saae ud, som en prægtig Blomst eller en tikantet Stjerne; det var deilig at see paa.

»Seer Du, hvor kunstigt!« sagde Kay, »det er meget interessantere end med de virkelige Blomster! og der er ikke en eneste Feil ved dem, de ere ganske akkurate, naar de blot ikke smelte!«

Lidt efter kom Kay med store Handsker og sin Slæde paa Ryggen, han raabte Gerda lige ind i Ørene: »jeg har faaet Lov at kjøre paa den store Plads, hvor de Andre lege!« og afsted var han.

Derhenne paa Pladsen bandt tidt de kjækkeste Dreng deres Slæde fast ved Bondemandens Vogn og saa kjørte de et godt Stykke med. Det gik just lystigt. Som de bedst legede, kom der en stor Slæde; den var ganske hvidmalet, og der sad i den Een, indsvøbt i en laaden hvid Pels og med hvid laaden Hue; Slæden kjørte Pladsen to Gange rundt, og Kay fik gesvindt sin lille Slæde bunden fast ved den, og nu kjørte han med. Det gik raskere og raskere lige ind i den næste Gade; den, som kjørte, dreiede Hovedet, nikkede saa venligt til Kay, det var ligesom om de kjendte hinanden; hver Gang Kay vilde løsne sin lille Slæde, nikkede personen igjen, og saa blev Kay siddende; de kjørte lige ud af Byens Port. Da begyndte Sneen saaledes at vælte ned, at den lille Dreng ikke kunde see en Haand for sig, men han foer afsted, da slap han hurtigt Snoren, for at komme løs fra den store Slæde, men det hjalp ikke, hans lille Kjøretøi hang fast, og det gik med Vindens Fart. Da raabte han ganske høit, men Ingen hørte ham, og Sneen fygede og Slæden fløj afsted; imellem gav den et Spring, det var, som om han foer over Grøfter og Gjærder. Han var ganske forskrækket, han vilde læse sit Fader vor, men han kunde kun huske den store Tabel.

Sneeflokkerne bleve større og større, tilsidst saae de ud, som store hvide Høns; med eet sprang de til Side, den store Slæde holdt, og den Person, som kjørte i den, reiste sig op, Pelsen og Huen var af bare Snee; en Dame var det, saa høi og rank, saa skinnende hvid, det var Sneedronningen.

»Vi ere komne godt frem!« sagde hun, »men er det at fryse! kryb ind i min Bjørnepels!« og hun satte ham i Slæden hos sig, slog Pelsen om ham, det var, som om han sank i en Sneedrive.

»Fryser Du endnu!« spurgde hun, og saa kyssede hun ham paa Panden. Uh! det var koldere end lis, det gik ham lige ind til hans Hjerte, der jo dog halv var en lisklump; det var, som om han skulde døe; - men kun et Øieblik, saa gjorde det just godt; ham mærkede ikke mere til Kulden rundt om.

»Min Slæde! glem ikke min Slæde!« det huskede han først paa; og den blev bunden paa een af de hvide Høns, og den fløi bag efter med Slæden paa Ryggen. Sneedronningen kyssede Kay endnu en Gang, og da havde han glemt lille Gerda og Bedstemoder og dem alle der hjemme.

»Nu faaer Du ikke flere Kys!« sagde hun, »for saa kyssede jeg Dig ihjel!«

Kay saae paa hende, hun var saa smuk, et klogere, deiligere Ansigt kunde han ikke tænke sig, nu syntes hun ikke af lis, som den Gang hun sad udenfor Vinduet og vinkede ad ham; for hans Øine var hun fuldkommen, han følte sig slet ikke bange, han fortalte hende at han kunde Hoved-Regning, og det med Brøk, Landenes Qvadrat-Mile og »hvor mange Indvaanere,« og hun smilte altid; da syntes han, det var dog ikke nok, hvad han vidste, og han saae op i det store, store Luftrum og hun fløi med ham, fløi høit op paa den sorte Sky, og Stormen susede og brusede, det var, som sang den gamle Viser. De fløi over Skove og Søer, over Have og Lande; neden under susede den kolde blæst, Ulvene hylede, Sneen gnistrede, hen over den fløi de sorte skrigende Krager, men oven over skinnede Maanen saa stor og klar, og paa den saae Kay den lange, lange Vinternat; om Dagen sov han ved Sneedronningens Fødder.

Tredie Historie. Blomster-Haven hos Konen, som kunde Trolddom.

Men hvorledes havde den lille Gerda det, da Kay ikke mere kom? Hvor var han dog? - Ingen vidste det, Ingen kunde give Besked. Drengene fortalte kun, at de havde seet ham binde sin lille Slæde til en prægtig stor, der kjørte ind i Gaden og ud af Byens Port. Ingen vidste, hvor han var, mange Taarer flød, den lille Gerda græd saa dybt og længe; - saa sagde de, at han var død, han var sjunket i Floden, der løb tæt ved Byen; o, det var ret lange, mørke Vinterdage.

Nu kom Vaaren med varmere Solskin.

»Kay er død og borte!« sagde den lille Gerda.

»Det troer jeg ikke!« sagde Solskinnet.

»Han er død og borte!« sagde hun til Svalerne.

»Det troer jeg ikke!« svarede de, og tilsidst troede den lille Gerda det ikke heller.

»Jeg vil tage mine ny røde Skoe paa,« sagde hun en Morgenstund, »dem Kay aldrig har seet, og saa vil jeg gaae ned til Floden og spørge den ad!«

Og det var ganske tidligt; hun kyssede den gamle Bedstemoder, som sov, tog de røde Skoe paa og gik ganske ene ud af Porten til Floden.

»Er det sandt, at Du har taget min lille Legebroder? Jeg vil forære Dig mine røde Skoe, dersom Du vil give mig ham igjen!«

Og Bølgerne, syntes hun, nikkede saa underligt; da tog hun sine røde Skoe, det Kjæreste hun havde, og kastede dem begge to ud i Floden, men de faldt tæt inde ved Bredden, og de smaa Bølger bare dem strax i Land til hende, det var ligesom om Floden ikke vilde tage det Kjæreste hun havde, da den jo ikke havde den lille Kay; men hun troede nu, at hun ikke kastede Skoene langt nok ud, og saa krøb hun op i en Baad, der laae i Sivene, hun gik heelt ud i den yderste Ende og kastede Skoene; men Baaden var ikke bundet fast, og ved den Bevægelse, hun gjorde, gled den fra Land; hun mærkede det og skyndte sig for at komme bort, men før hun naaede tilbage, var Baaden over en Alen ude, og nu gled den hurtigere afsted.

Da blev den lille Gerda ganske forskrækket og gav sig til at græde, men Ingen hørte hende uden Graaspurvne, og de kunde ikke bære hende i Land, men de fløi langs med Bredden og sang, ligesom for at trøste hende: »her ere vi! her ere vi!« Baaden drev med Strømmen; den lille Gerda sad ganske stille i de bare Strømper; hendes smaa røde Skoe flød bag efter, men de kunde ikke naae Baaden, den tog stærkere Fart.

Smukt var der paa begge Bredder, deilige Blomster, gamle Træer og Skrænter med Faar og Køer, men ikke et Menneske at see.

»Maaskee bærer Floden mig hen til lille Kay,« tænkte Gerda og saa blev hun i bedre Humeur, reiste sig op og saae i mange Timer paa de smukke grønne Bredder; saa kom hun til en stor Kirsebær-Have, hvor der var et lille Huus med underlige røde og blaae Vinduer, forresten Straatag og udenfor to Træ-Soldater, som skuldrede for dem, der seilede forbi.

Gerda raabte paa dem, hun troede, at de vare levende, men de svarede naturligviis ikke; hun kom dem ganske nær, Floden drev Baaden lige ind imod Land.

Gerda raabte endnu høiere, og saa om ud af Huset en gammel, gammel Kone, der støttede sig paa en Krog-Kjæp; hun havde en stor Solhat paa, og den var bemalet med de deiligste Blomster.

»Du lille stakkels Barn!« sagde den gamle Kone; »hvorledes er Du dog kommet ud paa den store, stærke Strøm, drevet langt ud i den vide Verden!« og saa gik den gamle Kone heelt ud i Vandet, slog sin Krog-Kjæp fast i Baaden, trak den i Land og løftede den lille Gerda ud.

Og Gerda var glad ved at komme paa det Tørre, men dog lidt bange for den fremmede, gamle Kone.

»Kom dog og fortæl mig, hvem Du er, og hvorledes Du kommer her!« sagde hun.

Og Gerda fortalte hende Alting; og den Gamle rystede med Hovedet og sagde »Hm! hm!« og da Gerda havde sagt hende Alting og spurgt om hun ikke havde seet lille Kay, sagde Konen, at han var ikke kommen forbi, men han kom nok, hun skulde bare ikke være bedrøvet, men smage hendes Kirsebær, see hendes Blomster, de vare smukkere end nogen Billedbog, de kunde hver fortælle en heel Historie. Saa tog hun Gerda ved Haanden, de gik ind i det lille Huus, og den gamle Kone lukkede Døren af.

Vinduerne sade saa høit oppe og Glassene vare røde, blaae og gule; Daglyset skinnede saa underligt derinde med alle Couleurer, men paa Bordet stode de deiligste Kirsebær, og Gerda spiste saa mange hun vilde, for det turde hun. Og mens hun spiste, kjæmmede den gamle Kone hendes Haar med en Guldkam, og Haaret krøllede og skinnede saa deiligt guult rundt om det lille, venlige Ansigt, der var saa rundt og saae ud som en Rose.

»Saadan en sød lille Pige har jeg rigtig længtes efter,« sagde den Gamle. »Nu skal Du see, hvor vi to godt skulle komme ud af det!« og alt som hun kjæmmede den lille Gerdas Haar, glemte Gerda meer og meer sin Pleiebroder Kay; for den gamle Kone kunde Trolddom, men en ond Trolldom var hun ikke, hun troldede bare lidt for sin egen Fornøjelse, og nu vilde hun gjerne beholde den lille

Gerda. Derfor gik hun ud i Haven, strakte sin Krog-Kjæp ud mod alle Rosentræerne, og, i hvor deiligt de blomstrede, sank de dog alle ned i den sorte Jord og man kunde ikke see, hvor de havde staaet. Den Gamle var bange for, at naar Gerda saae Roserne, skulde hun tænke paa sine egne og da huske lille Kay og saa løbe sin Vei.

Nu førte hun Gerda ud i Blomster-Haven. - Nei! hvor her var en Duft og Deilighed! alle de tænkelige Blomster, og det for enhver Aarstid, stode her i det prægtigste Flor; ingen Billedbog kunde være mere broget og smuk. Gerda sprang af Glæde, og legede, til Solen gik ned bag de høie Kirsebærtræer, da fik hun en deilig Seng med røde Silkedyner, de vare stoppede med blaae Violer, og hun sov og drømte der saa deiligt, som nogen Dronning paa sin Bryllupsdag.

Næste Dag kunde hun lege igjen med Blomsterne i det varme Solskin, - saaledes gik mange Dage. Gerda kjendte hver Blomst, men i hvor mange der vare, syntes hun dog, at der manglede een, men hvilken vidste hun ikke. Da sidder hun en Dag og seer paa den gamle Kones Solhat med de malede Blomster, og just den smukkeste der var en Rose. Den Gamle havde glemt at faae den af Hatten, da hun fik de andre ned i Jorden. Men saaledes er det, ikke at have Tankerne med sig! »Hvad!« sagde Gerda, »er her ingen Roser!« og sprang ind imellem Bedene, søgte og søgte, men der var ingen at finde; da satte hun sig ned og græd, men hendes hede Taarer faldt netop der, hvor et Rosentræ var sjunket og da de varme Taarer vandede Jorden, skjød Træet med eet op, saa blomstrende, som da det sank, og Gerda omfavnede det, kyssede Roserne og tænkte paa de deilige Roser hjemme og med dem paa den lille Kay.

»O, hvor jeg er bleven sinket!« sagde den lille Pige. »Jeg skulde jo finde Kay! - Veed I ikke hvor han er?« spurgte hun Roserne. »Troer I at han er død og borte?«

»Død er han ikke,« sagde Roserne. »Vi have jo været i Jorden, der ere alle de Døde, men men Kay var der ikke!«

»Tak skal I have!« sagde den lille Gerda og hun gik hen til de andre Blomster og saae ind i deres Kalk og spurgte: »Veed I ikke, hvor lille Kay er?«

Men hver Blomst stod i Solen og drømte sit eget Eventyr eller Historie, af dem fik lille Gerda saa mange, mange, men Ingen vidste noget om Kay.

Og hvad sagde da Ildlilien?

»Hører Du Trommen: bum! bum! det er kun to Toner, altid bum! bum! hør Qvindernes Sørgesang! hør Præsternes Raab! - I sin lange røde Kjortel staaer Hindue-Konen paa Baalet, Flammerne slaae op om hende og hendes døde Mand; men Hindue-Konen tænker paa den Levende her i Kredsen, ham, hvis Øine brænde hedere end Flammerne, ham, hvis Øines Ild naae mere hendes Hjerter, end de Flammer, som snart brænde hendes Legeme til Aske. Kan Hjertets Flamme døe i Baalets Flammer?«

»Det forstaaer jeg slet ikke!« sagde den lille Gerda.

»Det er mit Æventyr!« sagde Ildlilien.

Hvad siger Convolvulus?

Ud over den snevre Fjeldvei hænger en gammel Ridderborg: det tætte Evigtgrønt voxer op om de gamle røde Mure, Blad ved Blad, hen om Altanen, og der staaer en deilig Pige; hun bøier sig ud over Rækværket og seer ned ad Veien. Ingen Rose hænger friskere fra Grenene, end hun, ingen Æbleblomst, naar Vinden bærer den fra Træet, er mere svævende, end hun; hvor rasler den prægtige Silkekjortel. »Kommer han dog ikke!«

»Er det Kay, Du mener,« spurgte lille Gerda.

»Jeg taler kun om mit Eventyr, min Drøm,« svarede Convolvolus.

Hvad siger den lille Sommergjæk?

»Mellem Træerne hænger i Snore det lange Bræt, det er en Gynge; to nydelige Smaapiger, - Kjolerne ere hvide som Snee, lange grønne Silkebaand flagre fra Hattene, - sidde og gynge; Broderen, der er større end de, staaer op i Gyngen, han har Armen om Snoren for at holde sig, thi i den ene Haand har han en lille Skaal, i den anden en Kridtpibe, han blæser Sæbebobler; Gyngen gaaer, og Boblerne flyve med deilige, vexlende Farver; den sidste hænger endnu ved Pibestilken og bøier sig i Vinden; Gyngen gaaer. Den lille sorte Hund, let som Boblerne, reiser sig paa Bagbenene og vil med i Gyngen, den flyver; Hunden dumper, bjæffer og er vred; den gjækkes, Boblerne briste, - Et gyngende Bræt, et springende Skumbilled er min Sang!«

»Det kan gjerne være, at det er smukt, hvad Du fortæller, men Du siger det saa sørgeligt og nævner slet ikke Kay. Hvad sige Hyazinterne?«

»Der var tre deilige Søstre, saa gjennemsigtige og fine; den Enes Kjortel var rød, den Andens var blaa, den Tredies ganske hvid; Haand i Haand dandsede de ved den stille Sø i det klare Maaneskin. De vare ikke Elverpiger, de vare Menneskebørn. Der duftede saa sødt, og Pigerne svandt i Skoven; Duften blev stærkere; - tre Liigkister, i dem laae de deilige Piger, glæde fra Skovens Tykning hen over Søen; Sant-Hansorme fløi skinnende rundt om, som smaa svævende Lys. Sove de dandsende Piger, eller ere de døde? - Blomsterduften siger, de ere Liig; Aftenklokken ringer over de Døde!«

»Du gjør mig ganske bedrøvet,« sagde den lille Gerda. »Du dufter saa stærkt; jeg maa tænke paa de døde Piger! ak, er da virkelig lille Kay død? Roserne have været nede i Jorden, og de sige nei!«

»Ding, dang!« ringede Hyazintens Klokker. »Vi ringe ikke over lille Kay, ham kjende vi ikke! vi synge kun vor Vise, den eneste, vi kunne!«

Og Gerda gik hen til Smørblomsten, der skinnede frem imellem de glindsende, grønne Blade.

»Du er en lille klar Sol!« sagde Gerda. »Siig mig, om Du veed, hvor jeg skal finde min Legebroder?«

Og Smørblomsten skinnede saa smukt og saa paa Gerda igjen. Hvilken Vise kunde vel Smørblomsten synge? Den var heller ikke om Kay.

»I en lille Gaard skinnede vor Herres Sol saa varmt den første Foraars Dag; Straalerne glæde ned ad Naboens hvide Væg, tæt ved groede de første gule Blomster, skinnende Guld i de varme Solstraaler; gamle Bedstemoder var ude i sin Stol, Datterdatteren den fattige, kjønne Tjenestepige, kom hjem et kort Besøg; hun kyssede Bedstemoderen. Det var Guld, Hjertets Guld i det velsignede Kys. Guld paa Munden, Guld i Grunden, Guld deroppe i Morgenstunden! See, det er min lille Historie!« sagde Smørblomsten.

»Min gamle stakkels Bedstemoder!« sukkede Gerda. »Ja hun længes vist efter mig, er bedrøvet for mig, ligesom hun var for lille Kay. Men jeg kommer snart hjem igjen, og saa bringer jeg Kay med. - Det kan ikke hjælpe, at jeg spørger Blomsterne, de kunne kun deres egen Vise, de sige mig ikke Beskeed!« og saa bandt hun sin lille Kjole op, for at hun kunde løbe raskere; men Pindselillien slog hende over Benet, i det hun sprang over den; da blev hun staaende, saa paa den lange gule Blomst og spurgte: »Veed Du maaskee Noget?« og hun bøiede sig lige ned til Pindselillien. Og hvad sagde den?

»Jeg kan see mig selv! jeg kan see mig selv!« sagde Pindselillien. »O, o, hvor jeg lugter! - Oppe paa det lille Qvistkammer, halv klædt paa, staaer en lille Dandserinde, hun staaer snart paa eet Been, snart paa to, hun sparker af den hele Verden, hun er bare Øienforblindelse. Hun hælder Vand af Theepotten ud paa et Stykke Tøi, hun holder, det er Snørlivet; - Reenlighed er en god Ting! den hvide Kjole hænger paa Knagen, den er ogsaa vadsket i Theepotten og tørret paa Taget; den tager hun paa, det safransgule Tørklæde om Halsen, saa skinner Kjolen mere hvid. Benet i Veiret! see hvor hun kneiser paa een Stilk! jeg kan see mig selv! jeg kan see mig selv!«

»Det bryder jeg mig slet ikke om!« sagde Gerda. »Det er ikke noget at fortælle mig!« og saa løb hun til Udkanten af Haven.

Døren var lukket, men hun vrikkede i den rustne Krampe, saa den gik løs, og Døren sprang op, og saa løb den lille Gerda paa bare Fødder ud i den vide Verden. Hun saae tre Gange tilbage, men der var Ingen, som kom efter hende; tilsidst kunde hun ikke løbe mere og satte sig paa en stor Steen, og da hun saae sig rundt om, var Sommeren forbi, det var seent paa Efteraaret, det kunde man slet ikke mærke derinde i den deilige Have, hvor der var altid Solskin og alle Aarstiders Blomster.

»Gud! hvor jeg har sinket mig!« sagde den lille Gerda: »Det er jo blevet Efteraar! saa tør jeg ikke hvile!« og hun reiste sig for at gaae.

O, hvor hendes smaa Fødder vare ømme og trætte, og rundt om saae det koldt og raat ud; de lange Pileblade vare ganske gule og Taagen dryppede i Vand fra dem, eet Blad faldt efter et andet, kun Slaaentornen stod med Frugt, saa stram og til at rimpe Munden sammen. O hvor det var graat og tungt i den vide Verden.

Fjerde Historie. Prinds og Prindsesse.

Gerda maatte igjen hvile sig; da hoppede der paa Sneen, ligeover for hvor hun sad, en stor Krage, den havde længe siddet, seet paa hende og vrikket med Hovedet; nu sagde den: »Kra! kra! - go' Da! go' Da!« Bedre kunde den ikke sige det, men den meente det saa godt med den lille Pige og spurgte hvorhen hun gik saa alene ude i den vide Verden. Det Ord: alene forstod Gerda meget godt og følte ret, hvor meget der laae deri, og saa fortalte hun Kragen sit hele Liv og Levnet og spurgte, om den ikke havde seet Kay.

Og Kragen nikkede ganske betænksomt og sagde: »det kunde være! det kunde være!«

»Hvad, troer Du!« raabte den lille Pige og havde nær klemt Kragen ihjel, saaledes kyssede hun den.

»Fornuftig, fornuftig!« sagde Kragen. »Jeg troer, jeg veed, - jeg troer, det kan være den lille Kay! men nu har han vist glemt Dig for Prindsessen!«

»Boer han hos en Prindsesse?« spurgte Gerda.

»Ja hør!« sagde Kragen, »men jeg har saa svært ved at tale dit Sprog. Forstaaer Du Kragemaal saa skal jeg bedre fortælle!«

»Nei, det har jeg ikke lært!« sagde Gerda, »men Bedstemoder kunde det, og P-Maal kunde hun. Bare jeg havde lært det!«

»Gjør ikke noget!« sagde Kragen, »jeg skal fortælle, saa godt jeg kan, men daarligt bliver det alligevel,« og saa fortalte den, hvad den vidste.

»I dette Kongerige, hvor vi nu sidde, boer en Prindsesse, der er saa uhyre klog, men hun har ogsaa læst alle Aviser, der ere til i Verden, og glemt dem igjen, saa klog er hun. Forleden sidder hun paa Thronen, og det er ikke saa morsomt endda, siger man, da kommer hun til at nynne en Vise, det var netop den: 'hvorfor skulde jeg ikke gifte mig!' 'Hør, det er der noget i,' siger hun, og saa vilde hun gifte sig, men hun vilde have en Mand, der forstod at svare, naar man talte til ham, En der ikke stod og kun saa fornem ud, for det er saa kjedeligt. Nu lod hun alle Hofdamerne tromme samme, og da de hørte, hvad hun vilde, bleve de saa fornøiede, 'det kan jeg godt lide!' sagde de, 'saadant noget tænkte jeg ogsaa paa forleden!' - Du kan troe, at det er sandt hvert Ord jeg siger!« sagde Kragen. »Jeg har en tam Kjæreste, der gaaer frit om paa Slottet, og hun har fortalt mig Alt!«

Det var naturligviis ogsaa en Krage hans Kjæreste, for Krage søger Mage, og det er altid en Krage.

»Aviserne kom strax ud med en Kant af Hjerter og Prindsessens Navnetræk; man kunde læse sig til, at det stod enhver ung Mand, der saa godt ud, frit for at komme op paa Slottet og tale med Prindsessen, og den, som talte, saa at man kunde høre han var hjemme der, og talte bedst, ham vilde Prindsessen tage til Mand! - Ja, ja!« sagde Kragen, »Du kan troe mig, det er saa vist, som jeg sidder her, Folk strømmede til, der var en Trængsel og en Løben, men det lykkedes ikke, hverken den første eller anden Dag. De kunde Allesammen godt tale, naar de vare ude paa Gaden, men naar de kom ind af Slotsporten og saa Garden i Sølv, og op ad Trapperne Laquaierne i Guld og de store oplyste Sale, saa bleve de forbløffede; og stode de foran Thronen, hvor Prindsessen sad, saa vidste de ikke at sige uden det sidste Ord, hun havde sagt, og det brød hun sig ikke om at høre igjen. Det var ligesom om Folk derinde havde faaet Snuustobak paa Maven og vare faldet i Dvale, indtil de kom ud paa Gaden igjen, ja, saa kunde de snakke. Der stod en Række lige fra Byens Port til Slottet. Jeg var selv inde at see det!« sagde Kragen. »De bleve baade sultne og tørstige, men fra Slottet fik de ikke engang saa meget, som et Glas lunket Vand. Vel havde nogle af de Klogeste taget Smørrebrød med, men de deelte ikke med deres Nabo, de tænkte, som saa: lad ham kun see sulten ud, saa tager Prindsessen ham ikke!«

»Men Kay, lille Kay!« spurgte Gerda. »Naar kom han? Var han mellem de mange?«

»Gid Tid! giv Tid! nu ere vi lige ved ham! det var den tredie Dag, da kom der en lille Person, uden Hest eller Vogn, ganske freidig marcherende lige op til Slottet; hans Øine skinnede som dine, han havde deilige lange Haar, men ellers fattige Klæder!«

»Det var Kay!« jublede Gerda. »O, saa har jeg fundet ham!« og hun klappede i Hænderne.

»Han havde en lille Randsel paa Ryggen!« sagde Kragen.

»Nei, det var vist hans Slæde!« sagde Gerda, »for med Slæden gik han bort!«

»Det kan gjerne være!« sagde Kragen, »jeg saa ikke saa nøie til! men det veed jeg af min tamme Kjæreste, at da han kom ind af Slotsporten og saa Livgarden i Sølv og opad Trappen Laquaierne i Guld, blev han ikke det bitterste forknytt, han nikkede og sagde til dem: 'det maa være kjedeligt at staa paa Trappen, jeg gaaer heller indenfor!' Der skinnede Salene med Lys; Geheimeraadere og Excellenser gik paa bare Fødder og bare Guldfæder; man kunde nok blive høitidelig! hans Støvler knirkede saa frygtelig stærkt, men han blev dog ikke bange!«

»Det er ganske vist Kay!« sagde Gerda, »jeg veed, han havde nye Støvler, jeg har hørt dem knirke i Bedstemoders Stue!«

»Ja knirke gjorde de!« sagde Kragen, »og freidig gik han lige ind for Prindsessen, der sad paa en Perle, saa stor som et Rokkehjul; og alle Hofdamerne med deres Piger og Pigers Piger, og alle Cavaliererne med deres Tjenere og Tjeneres Tjenere, der holde Dreng, stode opstillede rundt om;

og jo nærmere de stode ved Døren, jo stoltere saae de ud. Tjenernes Tjeneres Dreng, der altid gaaer i Tøfler, er næsten ikke til at see paa, saa stolt staaer han i Døren!»

»Det maa være grueligt!« sagde den lille Gerda. »Og Kay har dog faaet Prindsessen!«

»Havde jeg ikke været en Krage, saa havde jeg taget hende, og det uagtet jeg er forlovet. Han skal have talt ligesaa godt, som jeg taler, naar jeg taler Kragemaal, det har jeg fra min tamme Kjæreste. Han var freidig og nydelig; han var slet ikke kommet for at frie, bare alene kommet for at høre Prindsessens Klogskab, og den fandt han god, og hun fandt han god igjen!«

»Ja, vist! det var Kay!« sagde Gerda, »han var saa klog, han kunde Hoved-Regning med Brøk! - O, vil Du ikke føre mig ind paa Slottet!«

»Ja, det er let sagt!« sagde Kragen. »Men hvorledes gjøre vi det? Jeg skal tale derom med min tamme Kjæreste; hun kan vel raade os; thi det maa jeg sige Dig, saadan en lille Pige, som Du, faaer aldrig Lov at komme ordenlig ind!«

»Jo, det gjør jeg!« sagde Gerda. »Naar Kay hører jeg er her, kommer han strax ud og henter mig!«

»Vent mig ved Stenten der!« sagde Kragen, vrikkede med Hovedet og fløi bort.

Først da det var mørk Aften kom Kragen igjen tilbage: »Rar! rar!« sagde den. »Jeg skal hilse Dig fra hende mange Gange! og her er et lille Brød til Dig, det tog hun i Kjøkkenet, der er Brød nok og Du er vist sulten! - Det er ikke muligt, at Du kan komme ind paa Slottet, Du har jo bare Fødder; Garden i Sølv og Laquaierne i Guld ville ikke tillade det; men græd ikke, Du skal dog nok komme derop. Min Kjæreste veed en lille Bagtrappe, som fører til Sovkammeret, og hun veed, hvor hun skal tage Nøglen!«

Og de gik ind i Haven, i den store Allee, hvor det ene Blad faldt efter det andet, og da paa Slottet Lysene slukkedes, det ene efter det andet, førte Kragen lille Gerda hen til en Bagdør, der stod paa klem.

O, hvor Gerdas Hjerte bankede af Angest og Længsel! det var ligesom om hun skulde gjøre noget Ondt, og hun vilde jo kun have at vide, om det var lille Kay; jo det maatte være ham; hun tænkte saa levende paa hans kloge Øine, hans lange Haar; hun kunde ordentlig see, hvorledes han smilede, som da de sade hjemme under Roserne. Han vilde vist blive glad ved at see hende, høre hvilken lang Vei, hun havde gaaet for hans Skyld, vide, hvor bedrøvet de Alle hjemme havde været, da han ikke kom igjen. O, det var en Frygt og en Glæde.

Nu vare de paa Trappen; der brændte en lille Lampe paa et Skab; midt paa Gulvet stod den tamme Krage og dreiede Hovedet til alle Sider og betragtede Gerda, der neiede, som Bedstemoder have lært hende.

»Min Forlovede har talt saa smukt om dem, min lille Frøken,« sagde den tamme Krage, »deres Vita, som man kalder det, er ogsaa meget rørende! - Vil de tage Lampen, saa skal jeg gaae foran. Vi gaae her den lige Vei, for der træffe vi Ingen!«

»Jeg synes her kommer Nogen lige bag efter!« sagde Gerda, og det susede forbi hende; det var ligesom Skygger hen ad Væggen, Heste med flagrende Manker og tynde Been, Jægerdreng, Herrer og Damer til Hest.

»Det er kun Drømmene!« sagde Kragen, »de komme og hente det høie Herskabs Tanker til Jagt, godt er det, saa kan De bedre betragte dem i Sengen. Men lad mig see, kommer De til Ære og Værdighed, at De da viser et taknemmeligt Hjerte!«

»Det er jo ikke noget at snakke om!« sagde Kragen fra Skoven.

Nu kom de ind i den første Sal, den var af rosenrødt Atlask med kunstige Blomster opad Væggen; her susede dem allerede Drømmene forbi, men de foer saa hurtigt, at Gerda ikke fik seet det høie Herskab. Den ene Sal blev prægtigere end den anden; jo man kunde nok blive forbløffet, og nu vare de i Sovkammeret. Loftet herinde lignede en stor Palme med Blade af Glas, kostbart Glas, og midt paa Gulvet hang i en tyk Stilk af Guld to Senge, der hver saae ud som Lillier: den ene var hvid, i den laae Prindsessen; den anden var rød, og i den var det at Gerda skulde søge lille Kay; hun bøiede eet af de røde Blade tilside og da saae hun en bruun Nakke. - O, det var Kay! - Hun raabte ganske høit hans Navn, holdt Lampen hen til ham - Drømmene susede til Hest ind i Stuen igjen - han vaagnede, dreiede Hovedet og - - det var ikke den lille Kay.

Prindsen lignede ham kun paa Nakken, men ung og smuk var han. Og fra den hvide Lillie-Seng tittede Prindsessen ud, og spurgte hvad det var. Da græd den lille Gerda og fortalte hele sin Historie og Alt, hvad Kragerne havde gjort for hende.

»Din lille Stakkel!« sagde Prindsen og Prindsessen, og de roste Kragerne og sagde, at de vare slet ikke vrede paa dem, men de skulde dog ikke gjøre det oftere. Imidlertid skulde de have en Belønning.

»Ville I flyve frit?« spurgte Prindsessen, »eller ville I have fast Ansættelse som Hofkrager med Alt, hvad der falder af i Køkkenet?«

Og begge Kragerne neiede og bade om fast Ansættelse; for de tænkte paa deres Alderdom og sagde, »det var saa godt at have noget for den gamle Mand,« som de kalde det.

Og Prindsen stod op af sin Seng og lod Gerda sove i den, og mere kunde han ikke gjøre. Hun foldede sin smaa Hænder og tænkte: »hvor dog Mennesker og Dyr ere gode,« og saa lukkede hun sine Øine og sov saa velsignet. Alle Drømmene kom igjen flyvende ind, og de saae de ud som Guds Engle, og de trak en lille Slæde, og paa den sad Kay og nikkede; men det Hele var kun Drømmeri, og derfor var det ogsaa borte igjen, saasnart hun vaagnede.

Næste Dag blev hun klædt op fra Top til Taa i Silke og Fløiel; hun fik Tilbud at blive paa Slottet og have gode Dage, men hun bad alene om at faae en lille Vogn med en Hest for og et Par smaa Støvler, saa vilde hun igjen kjøre ud i den vide Verden og finde Kay.

Og hun fik baade Støvler og Muffe; hun blev saa nydeligt klædt paa, og da hun vilde afsted, holdt ved Døren en ny Karreet af puurt Guld; Prindsens og Prindsessens Vaaben lyste fra den som en Stjerne; Kudsk, Tjenere og Forridere, for der vare ogsaa Forridere, sade klædte i Guld kroner. Prindsen og Prindsessen hjalp hende selv i Vognen og ønskede hende al Lykke. Skovkragen, der nu var bleven givt, fulgte med de første tre Mile; den sad ved Siden af hende, for den kunde ikke taale at kjøre baglænds; den anden Krage stod i Porten og slog med Vingerne, den fulgte ikke med, thi den leed af Hovedpine, siden den havde faaet fast Ansættelse og for meget at spise. Indeni var Karreten foret med Sukkerkringler, og i Sædet vare Frugter og Pebernødder.

»Farvell! farvell!« raabte Prinds og Prindsesse, og lille Gerda græd, og Kragen græd; - saaledes gik de første Mile; da sagde ogsaa Kragen farvel, og det var den tungeste Afsked; den fløi op i et Træ og slog med sine sorte Vinger, saalænge den kunde see Vognen, der straaede, som det klare Solskin.

Femte Historie. Den lille Røverpige.

De kjørte gennem den mørke Skov, men Karreten skinnede som et Blus, det skar Røverne i

Øinene, det kunde de ikke taale.

»Det er Guld! det er Guld!« raabte de, styrtede frem, toge fat i Hestene, sloge de smaae Jokeier, Kudsken og Tjenerne ihjel, og trak nu den lille Gerda ud af Vognen.

»Hun er feed, hun er nydelig, hun er fedet med Nøddekjerne!« sagde den gamle Røverkjelling, der havde et langt, stridt Skjæg og Øienbryn, der hang hende ned over Øinene. »Det er saa godt som et lille Fedelam! naa, hvor hun skal smage!« og saa trak hun sin blanke Kniv ud og den skinnede, saa at det var grueligt.

»Au!« sagde Kjellingen lige i det samme, hun blev bidt i Øret af sin egen lille Datter, der hang paa hendes Ryg og var saa vild og uvorn, saa det var en Lyst. »Din lede Unge!« sagde Moderen og fik ikke Tid til at slagte Gerda.

»Hun skal lege med mig!« sagde den lille Røverpige. »Hun skal give mig sin Muffe, sin smukke Kjole, sove hos mig i min Seng!« og saa beed hun igjen, saa Røverkjellingen sprang i Veiret og dreiede sig rundt, og alle Røverne loe og sagde: »see, hvor hun dandser med sin Unge!«

»Jeg vil ind i Karreten!« sagde den lille Røverpige og hun maatte og vilde have sin Villie, for hun var saa forkjælet og saa stiv. Hun og Gerda sad ind i den, og saa kørte de over Stub og Tjørn dybere ind i Skoven. Den lille Røverpige var saa stor som Gerda, men stærkere, mere bredskuldret og mørk i Huden; Øinene vare ganske sorte, de saae næsten bedrøvede ud. Hun tog den lille Gerda om Livet og sagde: »De skal ikke slagte Dig, saalænge jeg ikke bliver vred paa Dig! Du er sagtens en Prindsesse?«

»Nei,« sagde lille Gerda og fortalte hende Alt, hvad hun havde oplevet, og hvormeget hun holdt af lille Kay.

Røverpigen saae ganske alvorlig paa hende, nikkede lidt med Hovedet og sagde: »De skal ikke slagte Dig, selv om jeg endogsaa bliver vred paa Dig, saa skal jeg nok selv gjøre det!« og saa tørrede hun Gerdas Øine og puttede saa begge sine Hænder ind i den smukke Muffe, der var saa blød og saa varm.

Nu holdt Karreten stille; de vare midt inde i Gaarden af et Røverslot; det var revnet fra øverst til nederst, Ravne og Krager fløi ud af de aabne Huller, og de store Bulbidere, der hver saae ud til at kunne sluge et Menneske, sprang høit i Veiret, men de gjøede ikke, for det var forbudt.

I den store, gamle, sodede Sal brændte midt paa Steengulvet en stor Ild; Røgen trak hen under Loftet og maatte selv see at finde ud; en stor Bryggerkjedel kogte med Suppe, og baade Harer og Kaniner vendtes paa Spid.

»Du skal sove i Nat med mig her hos alle mine Smaadyr!« sagde Røverpigen. De fik at spise og drikke og gik saa hen i et Hjørne, hvor der laae Halm og Tepper. Ovenover sad paa Lægter og Pinde næsten hundrede Duer, der alle syntes at sove, men dreiede sig dog lidt, da Smaapigerne kom.

»Det er allesammen mine!« sagde den lille Røverpige og greb rask fat i een af de nærmeste, holdt den ved Benene og rystede den, saa at den slog med Vingerne. »Kys den!« raabte hun og baskede Gerda med den i Ansigtet. »Der sidder Skovcanaillerne!« blev hun ved og viste bag en Mængde Tremmer, der var slaaet for et Hul i Muren høit oppe. »Det er Skovcanailler, de to! de flyve strax væk, har man dem ikke rigtigt laaset; og her staaer min gamle Kjæreste Bæ!« og hun trak ved Hornet et Rensdyr, der havde en blank Kobberring om Halsen og var bundet. »Ham maa vi ogsaa have i Klemme, ellers springer han med fra os. Hver evige Aften kilder jeg ham paa Halsen med min skarpe Kniv, det er han saa bange for!« og den lille Pige trak en lang Kniv

ud af en Sprække i Muren og lod den glide over Rensdyrets Hals; det stakkels Dyr slog ud med Benene, og Røverpigen lo og trak saa Gerda med ned i Sengen.

»Vil Du have Kniven med, naar Du skal sove?« spurgte Gerda og saae lidt bange til den.

»Jeg sover altid med Kniv!« sagde den lille Røverpige. »Man veed aldrig, hvad der kan komme. Men fortæl mig nu igjen, hvad Du fortalte før om lille Kay, og hvorfor Du er gaaet ud i den vide Verden«. Og Gerda fortalte forfra, og Skovduerne kurrede deroppe i Buret, de andre Duer sov. Den lille Røverpige lagde sin Arm om Gerdas Hals, holdt Kniven i den anden Haand og sov, saa man kunde høre det; men Gerda kunde slet ikke lukke sine Øine, hun vidste ikke, om hun skulde leve eller døe. Røverne sad rundt om Ilden, sang og drak, og Røverkjællingen slog Kolbøtter. O! det var ganske grueligt for den lille Pige at see paa.

Da sagde Skovduerne: »Kurre, kurre! vi have seet den lille Kay. En hvid Høne bar hans Slæde, han sad i Sneedronningens Vogn, der foer lavt hen over Skoven, da vi laae i Rede; hun blæste paa os Unger, og alle døde de uden vi to; kurre! kurre!«

»Hvad sige I deroppe?« raabte Gerda, »hvor reiste Sneedronningen hen? Veed I noget derom?«

»Hun reiste sagtens til Lapland, for der er altid Snee og lis! spørg bare Rensdyret, som staaer bundet i Strikken.«

»Der er lis og Snee, der er velsignet og godt!« sagde Rensdyret; »der springer man frit om i de store skinnende Dale! der har Sneedronningen sit Sommertelt, men hendes faste Slot er oppe mod Nordpolen, paa den Ø, som kaldes Spitsberg!«

»O Kay, lille Kay!« sukkede Gerda.

»Nu skal Du ligge stille!« sagde Røverpigen, »ellers faaer Du Kniven op i Maven!«

Om Morgenens fortalte Gerda hende Alt, hvad Skovduerne havde sagt, og den lille Røverpige saae ganske alvorlig ud, men nikkede med Hovedet og sagde: »Det er det samme! det er det samme. - Veed Du, hvor Lapland er?« spurgte hun Rensdyret.

»Hvo skulde bedre vide det end jeg,« sagde Dyret, og Øinene spillede i Hovedet paa det. »Det er jeg født og baaret, der har jeg sprunget paa Sneemarken!«

»Hør!« sagde Røverpigen til Gerda, »Du seer, at alle vore Mandfolk ere borte, men Mutter er her endnu, og hun bliver, men op ad Morgenstunden drikker hun af den store Flaske og tager sig saa en lille Luur ovenpaa; - saa skal jeg gjøre noget for Dig!« Nu sprang hun ud af Sengen, foer hen om Halsen paa Moderen, trak hende i Mundskjægget og sagde: »min egen søde Gjedebuk, god Morgen!« Og Moderen knipsede hende under Næsen, saa den blev rød og blaa, men det var altsammen af bare Kjærlighed.

Da saa Moderen havde drukket af sin Flaske og fik sig en lille Luur, gik Røverpigen hen til Rensdyret og sagde: »jeg kunde have besynderlig Lyst til endnu at kilde Dig mange Gange med den skarpe Kniv, for saa er Du saa morsom, men det er det samme, jeg vil løsne din Snor og hjælpe Dig udenfor, at Du kan løbe til Lapland, men Du skal tage Benene med Dig og bringe mig denne lille Pige til Sneedronningens Slot, hvor hendes Legebroder er. Du har nok hørt, hvad hun fortalte, thi hun snakkede høit nok, og Du lur!«

Rensdyret sprang høit af Glæde. Røverpigen løftede lille Gerda op og havde den Forsigtighed at binde hende fast, ja endogsaa at give hende en lille Pude at sidde paa. »Det er det samme,« sagde hun, »der har Du dine laadne Støvler, for det bliver koldt, men Muffen beholder jeg, den er

alfor nydelig! Alligevel skal Du ikke fryse. Her har Du min Moders store Bælvanter, de naae Dig lige op til Albuen; stik i! - Nu seer Du ud paa Hænderne ligesom min ækle Moder!»

Og Gerda græd af Glæde.

»Jeg kan ikke lide at Du tviner!« sagde den lille Røverpige. »Nu skal Du just see fornøiet ud! og der har Du to Brød og en Skinke, saa kan Du ikke sulte.« Begge Dele bleve bundne bag paa Rensdyret; den lille Røverpige aabnede Døren, lokkede alle de store Hunde ind, og saa skar hun Strikken over med sin Kniv og sagde til Rensdyret: »Løb saa! men pas vel paa den lille Pige!«

Og Gerda strakte Hænderne, med de store Bælvanter, ud mod Røverpigen og sagde farvel, og saa fløi Rensdyret afsted over Buske og Stubbe, gennem den store Skov, over Moser og Stepper, alt hvad det kunde. Ulvene hylede, og Ravnene skreg. »Fut! fut!« sagde det paa Himlen. Det var ligesom om den nyste rødt.

»Det er mine gamle Nordlys!« sagde Rensdyret, »see, hvor de lyse!« og saa løb det endnu mere afsted, Nat og Dag; Brødene bleve spist, Skinken med og saa vare de i Lapland.

Sjette Historie. Lappekonen og Finnekonen.

De holdt stille ved et lille Huus; det var saa ynkeligt; Taget gik ned til Jorden, og Døren var saa lav, at Familien maatte krybe paa Maven, naar den vilde ud eller ind. Her var Ingen hjemme uden en gammel Lappekone, der stod og stegte Fisk ved en Tranlampe; og Rensdyret fortalte hele Gerdas Historie, men først sin egen, for det syntes, at den var meget vigtigere, og Gerda var saa forkommet af Kulde, at hun ikke kunde tale.

»Ak, I arme Stakler!« sagde Lappekonen, »da have I langt endnu at løbe! I maa afsted over hundred Mile ind i Finmarken, for der ligger Sneedronningen paa Landet og brænder Blaalys hver evige Aften. Jeg skal skrive et Par Ord paa en tør Klipfisk, Papir har jeg ikke, den skal jeg give Eder med til Finnekonen deroppe, hun kan give Eder bedre Besked, end jeg!«

Og da nu Gerda var blevet varmet og havde faaet at spise og drikke, skrev Lappekonen et Par Ord paa en tør Klipfisk, bad Gerda passe vel paa den, bandt hende igjen fast paa Rensdyret og det sprang afsted. »Fut! fut!« sagde det oppe i Luften, hele Natten brændte de deiligste blaa Nordlys; - og saa kom de til Finmarken og bankede paa Finnekonens Skorsteen, for hun havde ikke engang Dør.

Der var en Hede derinde, saa Finnekonen selv gik næsten ganske nøgen; lille var hun og ganske grumset; hun løsnede strax Klæderne paa lille Gerda, tog Bælvanterne og Støvlerne af, for ellers havde hun faaet det for hedt, lagde Rensdyret et Stykke lis paa Hovedet og læste saa, hvad der stod skrevet paa Klipfisken; hun læste det tre Gange, og saa kunde hun det udenad og puttede Fisken i Mad-Gryden, for den kunde jo godt spises, og hun spildte aldrig noget.

Nu fortalte Rensdyret først sin Historie, saa den lille Gerdas, og Finnekonen plirede med de kloge Øine, men sagde ikke noget.

»Du er saa klog,« sagde Rensdyret; »jeg veed, Du kan binde alle Verdens Vinde i en Sytraad; naar Skipperen løser den ene Knude, faaer han god Vind, løser han den anden, da blæser det skrap, og løser han den tredie og fjerde, da stormer det, saa Skovene falde om. Vil Du ikke give den lille Pige en Drik, saa hun kan faae tolv Mands Styrke og overvinde Sneedronningen.«

»Tolv Mands Styrke,« sagde Finnekonen; »jo, det vil godt forslaae!« og saa gik hun hen paa en Hylde, tog et stort sammenrullet Skind frem, og det rullede hun op; der var skrevet underlige Bogstaver derpaa, og Finnekonen læste, saa Vandet haglede ned af hendes Pande.

Men Rensdyret bad igjen saa meget for den lille Gerda, og Gerda saae med saa bedende Øine, fulde af Taarer, paa Finnekonen, at denne begyndte igjen at plire med sine og trak Rensdyret hen i en Krog, hvor hun hvidskede til det, medens det fik frisk lis paa Hovedet:

»Den lille Kay er rigtignok hos Sneedronningen og finder alt der efter sin Lyst og Tanke og troer, det er den bedste Deel af Verden, men det kommer af, at han har faaet en Glas-Splint i Hjertet og et lille Glas-Korn i Øiet; de maa først ud, ellers bliver han aldrig til Menneske, og Sneedronningen vil beholde Magten over ham!«

»Men kan Du ikke give den lille Gerda noget ind, saa hun kan faae Magt over det Hele?«

»Jeg kan ikke give hende større Magt, end hun allerede har! seer Du ikke, hvor stor den er? Seer Du ikke, hvor Mennesker og Dyr maa tjene hende, hvorledes hun paa bare Been er kommen saa vel frem i Verden. Hun maa ikke af os vide sin Magt, den sidder i hendes Hjerter, den sidder i, hun er et sødt uskyldigt Barn. Kan hun ikke selv komme ind til Sneedronningen og faae Glasset ud af lille Kay, saa kunne vi ikke hjælpe! To Mile herfra begynder Sneedronningens Have, derhen kan Du bære den lille Pige; sæt hende af ved den store Busk, der staaer med røde Bær i Sneen, hold ikke lang Faddersladder og skynd dig her tilbage!« Og saa løftede Finnekonen den lille Gerda op paa Rensdyret, der løb alt, hvad det kunde.

»O, jeg fik ikke mine Støvler! jeg fik ikke mine Bælvanter!« raabte den lille Gerda, det mærkede hun i den sviende Kulde, men Rensdyret turde ikke standse, det løb, til det kom til den store Busk med de røde Bær; der satte det Gerda af, kyssede hende paa Munden, og der løb store, blanke Taarer ned over Dyrets Kinder, og saa løb det, alt hvad det kunde, igjen tilbage. Der stod den stakkels Gerda uden Sko, uden Handsker, midt i det frygtelige iiskolde Finmarken.

Hun løb fremad, saa stærkt hun kunde; da kom der et heelt Regiment Sneeflokker; men de faldt ikke ned fra Himlen, den var ganske klar og skinnende af Nordlys; Sneeflokkerne løb lige hen ad Jorden, og jo nærmere de kom, des større bleve de; Gerda huskede nok, hvor store og kunstige de havde seet ud, dengang hun saae Sneeflokkerne gennem Brændeglasset, men her vare de rigtignok anderledes store og frygtelige, de vare levende, de vare Sneedronningens Forposter; de havde de underligste Skikkelser; nogle saae ud som fæle store Pindsvin, andre, som hele Knuder af Slinger, der stak Hovederne frem, og andre, som smaa tykke Bjørne paa hvem Haarene struttete, alle skinnende hvide, alle vare de levende Sneeflokker.

Da bad den lille Gerda sit Fadervor, og Kulden var saa stærk at hun kunde see sin egen Aande; som en heel Røg stod den hende ud af Munden; Aanden blev tættere og tættere og den formede sig til smaa klare Engle, der voxte meer og mere, naar de rørte ved Jorden; og alle havde de Hjelm paa Hovedet og Spyd og Skjold i Hænderne; de bleve flere og flere, og da Gerda havde endt sit Fadervor, var der en heel Legion om hende; de hug med deres Spyd paa de gruelige Sneeflokker saa de sprang i hundrede Stykker, og den lille Gerda gik ganske sikker og freidig frem. Englene klappede hende paa Fødderne og paa Hænderne, og saa følte hun mindre, hvor koldt det var, og gik rask frem mod Sneedronningens Slot.

Men nu skulle vi først see, hvorledes Kay har det. Han tænkte rigtignok ikke paa lille Gerda, og allermindst at hun stod udenfor Slottet.

Syvende Historie. Hvad der skete i Sneedronningens Slot, og hvad der siden skete.

Slottets Vægge vare af den flygende Sne og Vinduer og Døre af de skjærende Vinde; der vare over hundrede Sale, alt ligesom Sneen flygede, den største strakte sig mange Mile, alle belyste af de stærke Nordlys, og de vare saa store, saa tomme, saa isnende kolde og saa skinnende.

Aldrig kom her Lystighed, ikke engang saa meget, som et lille Bjørne-Bal, hvor Stormen kunde blæse op, og lisbjørnene gaae paa Bagbenene og have fine Manerer; aldrig et lille Spilleselskab med Munddask og slaee paa Lappen; aldrig en lille Smule Caffé-Commerts af de hvide Ræve-Frøkner; tomt, stort og koldt var det i Sneedronningens Sale. Nordlysene blussede saa nøiagtigt, at man kunde tælle sig til, naar de vare paa det Høieste, og naar de vare paa det Laveste. Midt derinde i den tomme uendelige Sneesal var der en frossen Sø; den var revnet i tusinde Stykker, men hvert Stykke var saa akkurat lig det andet, at det var et heelt Kunststykke; og midt paa den sad Sneedronningen, naar hun var hjemme, og saa sagde hun, at hun sad i Forstandens Speil, og at det var det eneste og bedste i denne Verden.

Lille Kay var ganske blaa af Kulde, ja næsten sort, men han mærkede det dog ikke, for hun havde jo kysset Kuldegysset af ham, og hans Hjerte var saa godt som en lisklump. Han gik og slæbte paa nogle skarpe flade lisstykker; som han lagde paa alle mulige Maader, for han vilde have noget ud deraf; det var ligesom naar vi andre have smaa Træplader og lægge disse i Figurer, der kaldes det chinesiske Spil. Kay gik ogsaa og lagde Figurer, de allerkunstigste, det var Forstands lisspillet; for hans Øine vare Figurerne ganske udmærkede og af den allerhøieste Vigtighed; det gjorde det Glaskorn, der sad ham i Øiet! han lagde hele Figurer, der vare et skrevet Ord, men aldrig kunde han finde paa at lægge det Ord, som han just vilde, det Ord: Evigheden, og Sneedronningen havde sagt: »Kan Du udfinde mig den Figur, saa skal Du være Din egen Herre, og jeg forærer Dig hele Verden og et Par nye Skøiter.« Men han kunde ikke.

»Nu suser jeg bort til de varme Lande!« sagde Sneedronningen, »jeg vil hen og kige ned i de sorte Gryder!« - Det var de ildsprudende Bjerger, Ætna og Vesuv, som man kalder dem. - »Jeg skal hvidte dem lidt! det hører til; det gjør godt oven paa Citroner og Viindruer!« og saa fløi Sneedronningen, og Kay sad ganske ene i den mange Mile store tomme lissal og saae paa lisstykkerne og tænkte og tænkte, saa det knagede i ham, ganske stiv og stille sad han, man skulde troe han var frosset ihjel.

Da var det, at den lille Gerda traadte ind i Slottet gennem den store Port, der var skjærende Vinde; men hun læste en Aftenbøn, og da lagde Vindene sig, som de vilde sove, og hun traadte ind i de store, tomme kolde Sale - da saae hun Kay, hun kjendte ham, hun fløi ham om Halsen, holdt ham saa fast og raabte: »Kay! søde lille Kay! saa har jeg da fundet Dig!«

Men han sad ganske stille, stiv og kold; - da græd den lille Gerda hede Taarer, de faldt paa hans Bryst, de trængte ind i hans Hjerte, de optøede lisklumpen og fortærede den lille Speilstump derinde; han saae paa hende og hun sang Psalmen:

*»Roserne voxer i Dale,
Der faaer vi Barn-Jesus i Tale!«*

Da brast Kay i Graad; han græd, saa Speilkornet trillede ud af Øinene, han kjendte hende og jublede: »Gerda! søde lille Gerda! - hvor har Du dog været saa længe? Og hvor har jeg været?« Og han saae rundt om sig. »Hvor her er koldt! hvor her er tomt og stort!« og han holdt sig fast til Gerda, og hun lo og græd af Glæde; det var saa velsignet, at selv lisstykkerne dandsede af Glæde rundt om og da de vare trætte og lagde sig, laae de netop i de Bogstaver, som Sneedronningen havde sagt, han skulde udfinde, saa var han sin egen Herre, og hun vilde give ham hele Verden og et Par nye Skøiter.

Og Gerda kyssede hans Kinder, og de bleve blomstrende; hun kyssede hans Øine, og de lyste som hendes, hun kyssede hans Hænder og Fødder, og han var sund og rask. Sneedronningen maatte gjerne komme hjem: hans Fribrev stod skrevet der med skinnende lisstykker.

Og de toge hinanden i Hænderne og vandrede ud af det store Slot; de talte om Bedstemoder og om Roserne oppe paa Taget; og hvor de gik, laae Vindene ganske stille og Solen brød frem; og

da de naaede Busken med de røde Bær, stod Rensdyret der og ventede; det havde en anden ung Reen med, hvis Iver var fuldt, og den gav de Smaa sin varme Mælk og kyssede dem paa Munden. Saa bare de Kay og Gerda først til Finnekonen, hvor de varmede sig op i den hede Stue og fik Besked om Hjemreisen, saa til Lappekonen, der havde syet dem nye Klæder og gjort sin Slæde istand.

Og Rensdyret og den unge Reen sprang ved Siden og fulgte med, lige til Landets Grændse, der tittede det første Grønne frem, der toge de Afsked med Rensdyret og med Lappekonen. »Farvell!« sagde de Allesammen. Og de første smaa Fugle begyndte at qviddre, Skoven havde grønne Knoppe, og ud fra den kom ridende paa en prægtig Hest, som Gerda kjendte (den havde været spændt for Guldkarreeten) en ung Pige med en skinnende rød Hue paa Hovedet og Pistoler foran sig; det var den lille Røverpige, som var kjed af at være hjemme og vilde nu først Nord paa og siden af en anden Kant, dersom hun ikke blev fornøiet. Hun kjendte strax Gerda, og Gerda kjendte hende, det var en Glæde.

»Du er en rar Fyr til at traske om!« sagde hun til lille Kay; »jeg gad vide, om Du fortjener, man løber til Verdens Ende for din Skyld!«

Men Gerda klappede hende paa Kinden, og spurgte om Prinds og Prindsesse.

»De ere reiste til fremmede Lande!« sagde Røverpigen.

»Men Kragen?« spurgte den lille Gerda.

»Ja Kragen er død!« svarede hun. »Den tamme Kjæreste er bleven Enke og gaaer med en Stump sort Uldgarn om Benet; hun klager sig ynkeligt og Vrøvl er det Hele! - Men fortæl mig nu, hvorledes det er gaaet Dig, og hvorledes Du fik fat paa ham!«

Og Gerda og Kay fortalte begge to.

»Og Snip-snap-snurre-basselurre!« sagde Røverpigen, tog dem begge to i Hænderne og lovede, at hvis hun engang kom igjennem deres By, saa vilde hun komme op at besøge dem, og saa red hun ud i den vide Verden, men Kay og Gerda gik Haand i Haand, og som de gik, var det et deiligt Foraar med Blomster og Grønt; Kirkeklokkerne ringede, og de kjendte de høie Taarne, den store By, det var i den de boede, og de gik ind i den og hen til Bedstemoders Dør, op ad Trappen, ind i Stuen, hvor Alt stod paa samme Sted som før, og Uhret sagde: »dik! dik!« og Viseren dreiede; men idet de gik igjennem Døren, mærkede de, at de vare blevne voxne Mennesker. Roserne fra Tagrenden blomstrede ind af de aabne Vinduer, og der stode de smaa Børnestole, og Kay og Gerda satte sig paa hver sin og holdt hinanden i Hænderne, de havde glemt som en tung Drøm den kolde tomme Herlighed hos Sneedronningen. Bedstemoder sad i Guds klare Solskin og læste høit af Bibelen: »uden at I blive som Børn, komme I ikke i Guds Rige!«

Og Kay og Gerda saae hinanden ind i Øiet, og de forstode paa eengang den gamle Psalme:

*»Roserne voxer i Dale,
Der faaer vi Barn-Jesus i Tale.«*

Der sad de begge to Voxne og dog Børn, Børn i Hertet, og det var Sommer, den varme, velsignede Sommer.